

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krona.

Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, namania občnih zborov, namania o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom K od vrste, Maji oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 68.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Minister dr. V. Kukovec o položaju.

Na javnem shodu JDS 15. tm. v Celju je minister dr. Kukovec med drugim spregovoril sledeče:

Ako se politik udeležuje aktivno vlade, je nekoliko težko nastopati na shodih in tudi v naši vladji ni bila ta navada. — Ako se danes oglašam, je vzrok posebni položaj, v katerem smo, in tudi moj osebni položaj, ki mi omogoča, delati izjemo od prejšnjega postopanja. Položaj je nastal s tem, da je vlada v ostavki in sem odvezan obzirnosti kot aktivni član vlade.

Sporazumu v Beogradu, ki je bil pred par dnevi že skoro dosežen, se delajo z neke strani težave in zapreke. Vendar je verjetno, da se sestavi po dosedajšnjem načinu vlada in da se bo skusilo doseči, da parlament reši volilni zakon in da se razpišejo volitve. Ker sem si pri sestavi kandidatne liste za novo vlado pridržal pravico, da odložim mesto, ako bi pri političnih prijateljih v domovini ne našel soglasja za moje postopanje, sem prišel včeraj v Ljubljano in danes med Vas. V Ljubljani se je med vodstvom stranke in med menoj doseglo soglasje da — če ostane pri sporazumu — se tudi slovenski demokracije udeležijo sodelovanju v centralni in pokrajinski vladi. Da izvem tudi vaše mnenje, sem naprosil celjski odbor JDS, da je sklical današnje zborovanje, da izmenjamo misli o vprašanjih, ki so danes važna.

Nimam navade, svojim prijateljem in tudi ne nasprotnikom laskati in jim slikati položaj drugače nego ga sam vidim. Tako bom postopal tudi danes.

Kdor je zasledoval dogodke v zadnjem času, ve, da so bile vzrok nesoglasjem in krizi v prvi vrsti velika gospodarska vprašanja. To se zdi marsikakemu plitvežu nekoliko čudno, obojanja in celo prokletstva vredno. Lahko je o nemu, ki hoče politiko delati od danes do jutri, tako postopati, resen politik pa ne bi smeli stvari vzeti s plitvega stališča, ampak bi si moral predstavljati položaj v celoti in iskati vzroke, ali so stvarni ali pa res samo kaprica. In vprašanja, za koga se je šlo, vprašanje izvoza živil, agrarne reforme, finančne politike itd. so tako dalekosežna, da, kdor jih je pogledal v različni luči, ni tako začuden, kakor nekateri časopisi, ki slikajo dogodke v luči, kakor da je to nekaka igra, zapravljanje časa. Interesj pokrajini in slojev naroda, ki so si v nasprotju, so po položaju silno različni in jih ni tako lahko v sklad spraviti.

Glede izvoza živil smo v krogu celjskih dokumentov imeli začasa nenormalnih razmer po vojni priliko slišati ži-

Ivan Cankar: Hlapci.

(Konec.)

Da, hlapci so to, ta nadučitelj, ta pijani šolmašter Komar, ta učiteljica Minka, ta zdravnik, ta župan, ki na vrtu županove krčme polni naprednjaškega navdušenja čakajo izida volitev. Hlapci so, zakaj že čez pol ure, ko se razglasi izid volitev, pri katerih zmaga nasprotna stranka, je njih naprednjaštva konec. Poparjeni so spočetka, nato pa se najdejo v položaj. Smešna je njih tolažba češ, da je tako volja naroda. To je samo opravičilo njim samim, da se lahko politično »razvijejo«, kakor pravi rogajoč se Cankar — to se pravi, da se prelevijo, da zataje svoje politično mnenje. In ko pride koncem prvega dejanja župnik mimo vrta, tedaj vsa ta družba učiteljev in učiteljic spoštljivo vstane in se pobožno nakloni ter tako najbolje dokumentira svoje bistvo: da so hlapci, ki so zatajili sami sebe! In tako je torej treba izvaliti posledice. Drugo dejanje nam predstavlja šolsko knjižnico in učiteljsko posvetovanje z župnikom. Učitelj Komar, ta pijani napredni rogovilež, je postal najbolj goreč spokornik, potem ko je učite-

vahne razprave o pripustnosti odnosno nepripustnosti izvoza; velik del občinstva je revoltiral proti temu, da bi se kaj iz države izvozilo, češ da treba štiti konzumente; vživeli smo se tekom vojne, ko smo suženjsko upogibali hrbet pred marsikakim ukazom, v možnost državnega gospodarstva z živili, ki je se danes marsikomu nepobitno načelo. To načelo pa je v Jugoslaviji nevdržljivo. Mi slovenski demokratski poslanci smo ga spočetka skušali zastopati, uvideli smo pa, da je nevdržljivo, nekorišno celoti države, mnogim slojem naroda pa škodljivo in pogubno. Glede tega vprašanja je v zadnjih dneh prišlo do sporazuma: prodrla je načelo svobodnega izvoza živeža iz naše države. To načelo so predvsem zagovarjali in se zanj borili vsi kmetje v Srbiji, pa tudi v Vojvodini. In naš narod ni samo v Celju in na Štajerskem, ampak tvorimo mi tukaj le majhen del te celote. Glavni vir našega blagostanja in podlaga za razvoj državnega gospodarstva je pa kmetijstvo v državi. Bilo bi prenačljeno in neodpustno, če na ta glavni vir našega blagostanja in podlago boljšega razvoja gospodarskih razmer ne bi imeli primerneга ozira. Iz vrst vseh kmetovalcev pa je šel en glas, da se mora dati njim možnost, da za to, kar so pridelali, dosežejo tolik dohodek, kakor ga svoboda izvoza more zagamčiti. Cen njihovim pridelkom se ne sme tlačiti, zasigurati se mora kmetijstvu eksistenca, ki mu gre. Vsi podatki in vse razmere kažejo, da bi bilo škodljivo, če položaja ne bi izrabili tako, da si poljedelec opomore. Pridelka je letos toliko, da ga ne moremo samj potrošiti.

Vprašanje prehrane krajev, ki nimajo dovolj živeža, danes ni več isto, kakor pred letom ali pred 2 leti. Stvar pokrajinskih vlad je, da danes, ko je živeža za celo državo dovolj in preveč, pravočasno skrbijo za nabavo živeža za naprej, ne da bi se pri tem oškodovalo kmetovalca.

Dosegel se je sporazum, da se bo vodila prihodnja vladna politika v tem smislu, da se v Jugoslaviji za letos ne zabranjuje svoboden izvoz; le glede pšenice se je sklenila omejitev za enkrat na 15.000 vagonov.

Mi v Sloveniji, o kateri pravijo nekateri, da je pasivna, nimamo sicer dovolj žita, imamo pa marsikaj drugega, kar nam zagotavlja gospodarsko eksistenca, imamo najboljšo industrijo, obrt in živinorejstvo, vse prikazni, ki ne morejo naše pokrajine označiti kot pasivne. In pri pametni gospodar. politiki bo tudi naš kon-

lja Hvastjo, starega pristaša župnikovega, ki ga je bil razžalil, psujoč ga z mežnarjem in mežzo, na kolenih prosil odušenja. Župnik povabi učiteljski zbor na večerjo, hoteč jih nagraditi za to, ker so zatajili svoje prepričanje. Toda zbor ni popolen. Učitelja Jermana manjka. — Edini on, idealist, ni zatajil svojega prepričanja, je obdržal svoj moški ponos. Zato bi si ga župnik, ki dobro slutiti, da so vsi drugi samo plahi kruhoborci, temraje pridobil zase. Ko pokliče Jermana, o katerem govori ta denuncijantski njegov tovariš Komar, »da zbira malopridneže, pijance in nečistnike v brezbožno društvo ter gradi гнездо neleveri in Antikristu«, ga skuša župnik z grožnjami in pretinjami in prošnjami pridobiti zase. — Toda Jerman se ne uda. Edini on ve, kaj hoče, edini on je mož. Samozavestno in pogumno odgovarja župnikovem lokavim besedam, ponosno in s premočlo čiste vesti in poštenja, dokler se proti koncu ne dvigne v njem ves njegov prezir in zaničevanje do te družbe, ki je brez odpora prodala svoja načela ter odene ta svoj gnev v obupno težko obsodbo celega slovenskega ljudstva, ko vzklikne svojemu propalemu tovarišu Komarju:

zument v urejenih razmerah prišel do živil po primernih cenah.

Drugo važno vprašanje, za katero se je šlo v sedajni krizi, je v zvezi s prvim: vprašanje agrarne reforme. Celjski okraj sicer ni prizadet, toda stranka, ki ima interes cele države pred očmi, mora gledati tudi po celi državi. Vprašanje pa se tiče predvsem poljedelstva v Bosni, Slavoniji, Banatu itd. Ob prevratu je demokratska stranka zavzela od celega naroda odobreno stališče, da treba dejanski stan, da so se poljedelci nasilno polastili zemljišč begov, potrditi tudi pravno in mu dati zakonito obliko pravice. Naše stališče je potrdil tudi nosilec krone. Tudi naši politični nasprotniki niso takrat mogli najti resnega ugovora, in Nar. predstavništvo je v svoji deklaraciji soglasno odobrilo stališče, za katero smo se moralaj v sedajni krizi tako ljuto boriti.

Zgodilo se je, da so v naši državi reakcionarni elementi dobivali čim dalje več moči in veljave. Jugoslavija je bila na najboljšem potu, postati ena najbolj nazadnjaških držav po svoji vladi. Iz tega je sledilo, da so demokrati, ki niso ostali v parlamentu več večina, morali voditi za princip agrarne reforme najljubše boj v zadnjem času. Če bi bili popustili, bi bilo silno mnogo izgubljeno.

Slovesna beseda regenta in Narod. predstavništva je bila pri velikem defu narodnih zastopnikov pozabljena, in hoteli so napraviti položaj, kakor da nikdar ni bila glede agrarne reforme dana kaka obljuba. Demokrati smo se smatrali svoji vesti in narodu dolžne, da v vprašanju ne popustimo, da izvojujemo zahtevo poljedelcev, naj ima zemljo oni, ki jo obdeluje, in smo s svojo zahtevo tudi zmagali.

Slovenska klerikalna stranka, polna lepih besed v domovini, nas je v tem boju zapustila ter se je postavila na stališče begov in veleposestnikov. In vkljub temu smo jugoslovenski demokracije častno rešili program in načela svoje stranke.

Če bi se bilo vprašanje agrarne reforme skinilo z dnevnega reda in ugodilo zahtevi radikalcev in klerikalcev, bi imeli še letos revolucijo v Bosni in Vojvodini. Zakaj izključeno je, da bi se dali poljedelci mirnim potom izriniti z zemlje, katero so si prilastili.

Borba, dasi neprijetna in dolgočasna, je bila torej tudi v tem vprašanju potrebna, in potomci bodo nam demokratom hvaležni za delo, ki smo ga v tem boju izvršili.

(Konec prih.)

»Zdaj pregledujem zgodovino protireformacije. Takrat so v naših krajih pobili polovico poštenih ljudi, druga polovica pa je pobegnila. Kar je ostalo, je bila smrdljiva drhal. In mi smo vnuki svojih dedov. Hlapci, sužnji, tlačani!«

Toda Jermanu ne upade pogum, njegova vera je močna in živa, dasi mu od vseh strani prihajajo poročila in znamenja, kako je zapuščen in sam. Njegova nevesta Anka ga je zapustila, razljučena ženska ga opsuje doma v njegovi sobi. Lastna mati ga na kolenih prosi, naj odneha. Sam je, edini njegov zaveznik je kovač Kalander. Z njim se posvetuje radi zborovanja, ki ga namerava sklicati, da razloži ljudem, za kaj gre, da napravi iz hlapcev ljudi. Še zadnji hip ga skuša odvrniti od njegovih namer župnik. Značilne za moralno pojmovanje tega župnika in za etično bistvo stranke, ki jo zastopa in ki se je uveljavila tisti čas na Slovenskem s tolikšnim terorjem, so besede, ki jih izusti napram Jermanu: »Prepričanje, naziranje, mišljenje, vera in volja je še teh besed — ne vprašam vas zanje. Kajti ena beseda je, ki je živa in vsem razumljiva: oblast. Živa je od vekomaj, vseh besed prva in zadnja. Pokori

Politične vesti.

Sporazum v Beogradu. Dne 12. tm. zvečer je parlamentarna zajednica končno sprejela stališče Demokratske zajednice tako v agrarnem kakor izvoznem vprašanju. Glede agrarnega vprašanja bo vsebovala vladna izjava sledeče točke: ponovo regentove slovesne izjave z dne 1. dec. 1918, odnosno iz prestolnega govora, da je zemlja božja in kmetova, vsled česar se imajo veleposestva razdeliti proti pravični odškodnini za lastnike ter se imajo osvoboditi vsi podaniki — »kmetje«. Vprašanje agrarne reforme ni versko, ampak čisto gospodarsko in socijalno. Uvaževale se bodo pri razdelitvi zemlje pravice vseh, ki so interesi-rani na izvedbi agrarne reforme, torej tudi dobrovoljcev. Komite za agrarno reformo je le posvetovalni organ, v katerem imajo demokrati enako število reakcionarjev. — Glede izvoza je sprejeto načelo svobodnega razpolaganja s kmetijskimi pridelki po pokritju domače potrebe, torej tudi izvoz proti carini in zdravi valuti. Odpravi se središnja zadržna in centralna uprava. Za pšenico je izvoznik kontingent za enkrat skrčen na 15.000 vagonov, ki se pa lahko razširi, če je dognano pokritje domače potrebe. Izvozniška korupcija se zatire, izvoznik ne bo. Sporazum v teh dveh glavnih in tudi v drugih 7—8 točkah je bil obojestransko že sprejet, nakrat sta pa dr. Korošec in Drinkovič uročila v imenu svojih klubov veto, češ da se jima mora dati, predno vstopita v kabinet, zadoščenje zaradi nekega članka v zagrebškem listu »Riječ«. Dokaz, s kakimi sredstvi poskuša Korošec v zadnjem momentu razbiti koncentracijo.

Iz Prekmurja poroča dopisnik »Jugoslavije« o zelo žalostnih razmerah, zlasti tudi glede vojaštva. Namesto najboljšega je dala vojaška uprava tja najslabši vojaški element iz Makedonije, neizobražene, nepismene ljudi, fanatične nasprotnike Srbov. Častniki govorijo med seboj v vseh mogočih jezikih, samo ne v srbohrvatskem in slovenskem. Da to vpliva zelo slabo na bevalstvo, je jasno. Prepuščamo odgovornost za ves »Jugoslaviji«, če je pa resnična, je tako postopanje naravnost neodgovorno za vojaško našo upravo.

Trgovinski in politični pogodbi s Českoslovaško se položijo temelj ob priliki prihoda českoslovaškega zunanega ministra dr. Beneša, ki je prišel v Beograd 14. tm.

Pogovor o jadranskem vprašanju, oziroma o možnostih njega rešitve se je vršil ob priliki sestanka v Benetkah med českoslovaškim min. predsednikom Tu-

se, ne upiraj se, je poglavitna zapoved; vse drugo je privesek in olupšava. Kdor se ravna po tej zapovedi, mu bodo grehi odpuščeni, kdor jo prelomi, bo smrti deležen.« V teh besedah župnikovih je sočba in obsodba malone vseh političnih meščanskih strank, kojih poslednji in najvišji cilj je hlepenje po oblasti in izigravanje moči, demagoško splepenje in demoraliziranje ljudstva, mesto prostega idejnega tekmovanja, ki bi moralo imeti za svoj končni cilj socijalen in nacionalen prospeh naroda in celega človeštva, kar bi moral biti etični temelj sleherne politične skupine, ki zre v bodočnost. — Zakaj ljudje, ki jih družijo strah pred tujo močjo ali slepa strast, skupine, v katerih so poleg gospodarjev tudi hlapci — so slabi zavezniki; take skupine nimajo bodočnosti. Le na vsesplošnem bratstvu in poštenosti, v družbi, kjer so si vsi enaki, na dušah, ki se medsebojno poznajo in umejo biti močne v viharjih, je možno sezidati mogočno, bodočnosti kljubujočo zvezo. To je vedel Jerman in zato ni mogel pristati na župnikove besede, marveč je šel in se zvezal s kovačem Kalandrom in tistima dvema delavcema v trgu, ki sta mu bila prijatelja.

sarjem in italijanskim zunanjim ministrom Sforzo. Tako poroča rimska »Tribuna«. V političnih in diplomatskih krogih je vest vzbudila živahne razprave.

Rusija in Poljska. Dne 14. t. m. je prišlo iz Krakova poročilo, da so ruske sovjetske čete tega dne vdrele v predmestja Varšave. Bijejo se hudi polični boji. Poljaki se branijo, a ni napa, da preprečijo padec Varšave. — Poljska mirovna delegacija je 14. tm. odpotovala v Minsk.

Obupni klic Poljakov. Mestni brambni svet v Varšavi je izdal proglas na vse narode, v katerem jih roti, naj ne ostanejo hladnokrvni napram krvolitju, ki grozi ne le Poljski, ampak vsem narodom. Propad Poljske ne bo samo delo nadmoči, ampak tudi posledica brezbržnosti sveta. V usodnem trenutku prepustite Poljska odgovornost vesti svetu. — Zadnjikrat se pozivajo na človečanstvo, pravico in resnico.

Pred Varšavo. Varšavsko vojno poročilo javlja, da so se začeli v severnem ozemlju pred glavnim mestom Poljske veliki in resni boji z rudečimi četami. V ozemlju Plonsk so Poljaki v protiofenzivi razbili 3 boljševoške polke, ujeli 230 Rusov in zaplenili nekaj strojníc. V napadu je 2. ulanski polk popolnoma premagal rudeče oddelke. V odseku vzhodno Varšave delujeta 3. in 16. rdeča armada. Oba oddelka imata strogo povelje zavzeti za vsako ceno glavno mesto Poljske. Poljaki nadaljujejo preureditev svojih čet, določenih za obrambo Varšave. Poročilo pravi, da poteka obrambna akcija povoljno. — Iz Pariza javljajo, da se je velika borba za Varšavo 15. tm. pričela. Prvi dan za Poljake ni bil ugoden, ker je na važni postojanki odrekel en poljski regiment. Vkljub temu se je posrečilo izpad popraviti. V odseku Radzivila se je posrečilo tekom dneva odbiti rudečo vojsko ter ji prizadeti težke izgube.

Proti oboroženemu posredovanju antante zoper Ruse. Iz Schneidemühle v Nemčiji poročajo, da je 14. tm. ustavilo prebivalstvo na tamošnjem kolodvoru antantni vlak, ki je baje vozil municijo in živila za Poljsko. Na kolodvoru se je zbrala več tisoč broječa množica, ter je postajalo razburjenje vedno večje, tako, da je moralo orožništvo ščititi Angleže in Francoze. Preiskava je dognala, da na vlaku omenjenih reči ni bilo, na kar je množica še le dovolila, da je vlak nadaljeval svojo vožnjo.

Nemško delavstvo za mir in nevtralnost. Iz Bremena poročajo 15. tm., da so delavske organizacije in tri socialistične stranke v mestu Bremenu priredile veliko zborovanje ter zahtevali, da Nemčija drži mir in popolno nevtralnost v poljsko-ruski vojni.

Ustavljena pomoč Poljski. Iz Rotterdamu poročajo, da je dospela dne 13. tm. v Ramagato ladja »Irene«, ki je imela orožje za Poljsko. Prebivalstvo je zahtevalo, da mora ladja takoj zapustiti luko ter ni dopustilo, da bi se orožje razkladalo.

Med Francijo in Anglijo je nastalo resno nesoglasje, ker je francoska vlada priznala vlado generala Wrangla v južni Rusiji. Angleško časopisje ostro napada francosko vlado, katere korak smatra

Pozornemu gledalcu pa je že ta hip očito, da bo Jerman tragično podlegel, zakaj na župnikovi strani je moč in z močjo tudi pravica; pravica močnejšega pa je vedno krivica slabjšega. In tako je torej prišlo do tistega slavnega zborovanja, kjer govori idealist Jerman kakor iz oblakov svoje velike, lepe in pogumne besede tem topim, pustim, vsakdanjim ljudem, ki ga ne morejo in, pijani laškega vina, zaslepljeni od svojih strasti, ne marajo razumeti, marveč ga pobitejo na tla. Zdaj, po tem zborovanju je spregledal Jerman, doumel, da on ne ozdravi naroda, da je prešibek, da bi napravil iz hlapcev ljudi, kot se je bil nameni, zaslužil, da ozdravljenje te gnile in razpadajoče družbe ne pride iz njegovih vrst, od zgoraj dol, marveč da pride to ozdravljenje iz naroda samega, iz dna. Pogledal je močno in črno pest kovača Kalandra, svojega zvestega in neustrašnega druga, ter je dejal: »Za dve mojli! Ta roka bo kovala svet... Ne, jaz ne bom več zboroval. Vi, ki imate v srcu mladost in v pesti moč, vi glejte! Ob vaših plečih bo slonelo življenje, moja so odpovedala... star sem in zaspan... Tako je resigniral revolucionar Jerman

za nesrečo za evropski mir. Angleški kralj je odgodil svoje potovanje v inozemstvo, istotako Lloyd George. Tudi italijansko časopisje vidi v postopanju Francije ogroževanje miru vse Evrope.

Porušenje trdnjave Mainz. Francosko časopisje javlja, da so se začela dela za porušenje trdnjave Mainz, kakor to določa versailska mirovna pogodba. Delo bo baje izvršeno v enem mesecu.

Napad na Venzelosa. Ko je 12. avg. grški min. predsednik Venzelos hotel stopiti v Lyonu (na Francoskem) v vlak, je bil napaden od dveh neznancev, katerih eden je sprožil 5 strelcev iz revolverja. Venzelos je lahko ranjen. Oba napadca so prijeli.

Atentatorje na Venzelosa so, kakor poročajo pariški listi, prijeli. Preiskava je dognala, da so isti v zvezi s strujjo, ki propagira ponovno ustoličenje razkralja Konstantina, ki se muđi sedaj v Berlinu.

Albania. Iz Skadra javljajo, da je tiranska vlada prepovedala izdajo potnih listov v inozemstvo vsem Albancem v starosti od 20 do 25 let.

Iz jugoslov. dem. stranke.

JAVNI SHOD DEMOKRATSKE STRANKE V CELJU

v nedeljo 15. tm. se je zvršil obobilni udeležbi iz vseh slojev meščanstva in zapornikov izven Celja; udeležilo se ga je tudi večje število narodnih socialistov in soc. demokratov. Uvodoma je predsednik celjske krajevne organizacije JDS dr. E. Kalan povdarjal: Država je v težki notranji krizi. Parlament in vlada padata iz krize v krizo. Z nevoljo gledamo na ta pojav, širi se klic po volitvah v državni zbor, od katerih pričakujemo preorenja. Pozdravlja iskreno ministra dr. Kukovca, ki je, odkar ga vidimo na mestu, katero zavzema, danes prvič med nami. Naše zaupanje vanj je neomajno. Pozdravlja tudi zastopnika mariborskega okrožja dr. Kodermana in poslanca Voglarja.

Minister dr. Kukovec poda obširno poročilo o notranjem in zunanjem položaju. V izvlečku ga podajamo na uvodnem mestu.

V debati se oglašil hišni posestnik Karl Gregorič, ki želi pri reševanju stanovanjskega vprašanja tudi zaščititi hišnih posestnikov v upravičenih zadevah. Dr. Kukovec mu odgovarja, da je to itak njegovo načelo. Vendar pa je stanovanjsko vprašanje tako komplicirano, da danes ni politika, ki bi ga mogel rešiti za vse strani ugodno, ne da bi zraven ugnjal demagogijo. Ako bi hoteli rešiti vprašanje v najkrajšem času, bi morali obratiti finančnega ministra za par milijard. Ključ. mojster Rebek izjavlja v imenu obrtniške organizacije, da se zadovoljuje z ministrov izjavo glede 8-urnega delavnika. Obrtniki ne zahtevajo splošne odprave 8-urnega delavnika, ampak žele, da vzame Dem. stranka v svoj program preureditev delovnega časa. — S tem, da je tudi mali obrti prepovedano nad 8-urno delo, se te obrti uničujejo. — Nar. socialistični vodja Zabkar, ki je menda mnenja, da so demagoške fraze »Nove pravde« vsa politična modrost, je označil principijelne boje (gl. ministrova

in se jel odpravljati v hribe, kamor so ga za kazen prestavili. Toda njegova mati, ki je zbolela vsled sinovega početja, umira in Jerman bi rad, da bi mu odpustila, predno se odpravi na pot. Ko mati ne odgovori njegovim prošnjam, zgrabi za revolver, da bi se ustrelil. Tedaj se omeči mati ter ga pokliče. Z učiteljico Lojzko, to sestro svojega srca, stopi Jerman pred mater, da ju blagoslovi — ko pade zastonj.

In tako se je tragično dovršila usoda slovenskega revolucionarja in upornika, usoda, ki je bistvu tako slična Prešernovemu revolucionarcu Črtomiru, junaku, »ki se zažene, a se pozneje ustavi«. Jerman se poda s svojo ženo Lojzko v hribe, kjer ovne in izhira njegovo življenje tiho, pusto in pozabljeno. Zakaj, »zaspal je sam v sebi, ugasnil v praznoti, luč brez olja.«

To je ogrožje te priproste, vsakomur razumljive zgodbe. Kakor vidite, je Cankar težišče dejanja v teh »Hlapcih« postavil predvsem med učiteljski stan. Toda s tem ni hotel morda osmešiti tega stanu kot takega, marveč je hotel samo povdariti, da je bil učiteljski stan na Slovenskem, predvsem seveda na Kranj-

izvajanja o agrarni reformi in izvozu! v Beogradu za navadno prerakanje dveh političnih trustov in se jezil nad Centralno Upravo (katere odstranitev so tudi zahtevali in dosegli demokrati!). Minister dr. Kukovec mu je odgovoril mirno in stvarno, pa demagoškemu nastopu debatanta primerno. Na predlog urednika Spindlerja se je sprejela sledeča resolucija: Javen shod JDS dne 15. avg. v Celju jemlje poročilo g. ministra dr. Kukovca z odobravanjem naznanje in mu izreka popolno zaupanje. Daje mu tudi popolno svobodo glede vstopa v novo vlado. Zlasti odobrava nastop JDS v vprašanju agrarne reforme. Smatra za neobhodno potrebno, da se sedajna, državi tako kvarljiva, dolgotrajna kriza reši nemudoma in da se izvršijo v najkrajšem času volitve v konstituanto. Nužno želi, da se nemudoma, še v sedanjem Nar. predstavništvu reši uradniško vprašanje kot vprašanje, ki ni važno in življenskega pomena samo za prizadele uradniški stan, ampak eno najvažnejših za državo samo. Končno protestira proti terorističnemu načinu postopanja delne vlade ljubljanske, osobito proti uklinjenju mestnega šolskega sveta v Celju.

IZ KOROTANA.

»Pripadnike nemških strank« išče plebiscitna komisija na Koroškem tudi v občinah, kjer jih sploh ni. Izjavila je celo, da bode dala v takih občinah v občinske komisije nemške zaupnike; če jih v dotičnih občinah ni, jih bo vzela iz sosednih. Dobro bi bilo, dajati to komisijo v špiřit — v večem spomin ententarske brihtnosti in pravičnosti!

Koroške barve. Nekega dne so si naši nemškutarji nakrat zmislili in so začeli nositi znake v koroških barvah. Pa smo jim Slovenci takoj zmešali račune. Vsi, od prvega do zadnjega sino začeli nositi enake znake, saj so koroške barve tudi barve bratskega nam češkega naroda. Smo radovedni, kaj bodo nemškutarji sedaj nosili.

Plebiscitna komisija se vmešava v naše sodstvo. Senžermenska mirovna pogodba ugotavlja, da je cona A v naši upravi. Naravno veljajo v coni tudi naši zakoni in tudi naša sodna uprava. Poslanec dr. Novak pa je 14. tm. stavil javno vprašanje na min. predsednika dr. Vesniča, v katerem pravi, da je bila že lani proti bivšemu častniku Karlu Fritzu, Henrikju Sillerju in Jakobu Trupe izdana zaradi suma hudodelstva tiralica. Po odprtju demarkacijske črte so se vsi trije vrnili iz cone B v našo cono. Orožništvo jih je v smislu predpisov aretiralo in oddalo sodišču. Po intervenciji plebiscitne komisije pa so bili zopet izpuščeni, ne da bi kompetentna sodna oblast dala za to dovoljenje. Pod egido plebiscitne komisije plovemo torej v cono A v popolno brezpravje.

Tudi posledice »deta« plebiscitne komisije. Odkar je vsled ukaza plebiscitne komisije demarkacijska črta odprta, se je, kakor poročajo iz velikovškega okraja, iz cone B razširila svinjska kuga tudi že v cono A. V cono B razsaja ista zlasti v šentvidskem okraju. Velikovško okr. glavarstvo je izdalo naredbe, kate-

skem, najbolj izpostavljen tistemu okrutnemu režimu, ki sem ga omenil spočetka. Zato je ta drama, ki je poleg komedije »Za narodov blagor« edina slov. politična satira, tako izrazito tipična za slov. razmere. Vanjo je položil naš veliki prijatelj I. Cankar svojo politično izpoved. On, brat vsem bednim in trpečim, je ustvaril učitelja Jermana, tega revolucionarnega idealista, ki pa ni dovolj močen in brezobziren, da bi premagal vse ovire in zapreke ter šel neustrašeno preko njih do svojega cilja. Pokazal nam je lakajsko upognjene tilnike teh hlapcev, ki molče kličejo gledalca: Bodite ljudje, bodite ponosni, uporni, samozavestni ljudje! — Zraven teh pa nam je pokazal še kovača Kalandra, to iz jekla izklesano osebo, proroški lik za bodočnost, strog in resen opomin sedanjosti ter njeni razpadajoči družbi.

In tako nam ostane v spominu ta kovač Kalander, močan in visok, ki stoji sredi odra široko razkoračen, svoje črne, težke pesti dvignjene proti nebu. Zakaj: »Narod si bo pisal sodbo sam. Ne frak mu je ne bo in ne talar!«

rih se naj prebivalstvo točno drži. Zopet en blagoslov čudežnega delovanja plebiscitne komisije več!

Ustanovitev Sokola v Velikovcu je z odlokom od 5. maja prepovedalo poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani, češ da z ozirom na plebiscit, da se ne bi pred istim strankarski boji še bolj razvneli. Nov dokument Remčevega terorizma!

Mariborske novice.

Zahrbitni žurnalisti. Minuli torek se je zglasil v uredništvu »Mariborskega Delavca« žurnaliz iz Cirilove tiskarne, dr. Slavič, češ da bi se rad pomenil o skupnih »smernicah« glede pisanja o Prekmurju. Rotil je urednika »M. D.«, naj bi vzajemno začasno opustili vso polemiko o Prekmurju, ker nam baje to škoduje pri končnem določevanju mej. Naš urednik je bil seve silno vesel spokorjenega grešnika v trdnem upu, da bo končno tudi »Straža« našla na pot dostojnosti. In glejte: takoj drugi dan je izšla »Straža« z gadje strupenim člankom o Prekmurju pod duhtečim naslovom »Višek liberalne nesramnosti«, kjer je nagromadene v par odstavkih toliko politične lopovščine, hudobije in sovraštva, da v Mariboru noben pošteniak ni mogel tega članka do konca prebrati. Ne samo neumnost, tudi zlobnost je pri klerikalcih brez dna...

Obmejna komisija je 12. tm. opoldne prišla v Maribor preko Trsta (1 Francoz, 2 Angleža, 1 Japonec in 3 Italijani). Nemška delegacija je prišla že opoldne. Antantne člane komisije je na kolodvoru pričakoval naš član komisije general Pivelič z zastopniki civilnih oblasti. Nemci še vedno delajo na to, da bi se komisija preselila v Gradec.

Neverjetno drznost si je dovolilo te dni par mariborskih Nemcev. Prišli so k neki gospodični učiteljici, ki je sicer Slovenka, pa je posečala nemške šole in bi morala sedaj — v svrhu usposobljenja za poučevanje na slovenskih šolah! — napraviti izpit iz slovenščine, ter so ji zagrozili, naj ne polaga izpita, ker bi je sicer avstrijske oblasti več ne namestile, ko postane Maribor zopet avstrijski.

Koncerte v mestnem vrtu bo prirejevalo mariborsko olepševalno društvo odslej vsako sredo od 6.—8. ure zvečer, vsako nedeljo in praznik pa od 11. ure zjutraj do pol 1. ure popoldne.

Velika železniška nesreča se je zgodila od 13. na 14. tm. ponoči v Pesnici pri Mariboru. Tovorni vlak iz Maribora je trčil v del tovornega vlaka iz Gradca, ker predsignal ni bil razsvetljen. Vozovi so se nakupičili drug na drugega, sprednji so se razbili, nekateri se preobrnili v jarek. Prtljažni mojster Zeman in sprevodnik na zavori Šilec na mariborskem vlaku sta obležala mrtva, vlakovodja Šere, strojevodja in kurjač so težko ranjeni; od graškega vlaka pa so bili težko poškodovani brzojavni mojster Protin, ki se je službeno selil v Zidani most, njegova žena in železničar Šalomon; Protinov otrok je vsled težkih poškodb kmalu umrl.

Celjske novice.

Imenovanje. Za višjega okrajnega zdravnika VIII. čin. r. v Celju je imenovan dozidajni okrajni zdravnik v Sežani dr. Iv. Verčon.

Papeško zastavo so izobesili v nedeljo na celjskih cerkvah, gotovo v zahvalo za to, da »Sagež« na Reki ustanovil posebno italijansko škofijo in Slovonom dal s tem temeljito zaušnico!

Hrvatje v Celju. Ako ide vse po sreči, slišali bomo v Celju 19. sept. t. odlično hrvatsko pevsko društvo »Sloboda«, ki nastopi s 60 pevcev broječim moškimi zborom ter privede seboj zagrebško godbo. Zborovodja je hrvatski skadatelj profesor Canič, ki je letos obelodanil 52 strani obsegajočo knjigo »Melodije« lastnih skladb. Ne da bi se spuščal v podrobno oceno, ki bi bila umestna le v strokovnih listih, omenim le sledeče: Moške zbere v tej knjigi sem preštudiral vse. Smatram, da imajo veliko muzikalno vrednost; od teh slišali bomo na koncertu tri zbere, in če bo zbor jim kos, o čemur kar nič ne dvomimo, imeli bomo na koncertu glasben užitek prve vrste. Z drznimi modernimi čini doseže Canič uspehe, ki bi bili sicer nemogoči; so polni težkoč, a tudi polni krasot. — Dr. Ant. Schwab.

Sprehodi po Celju. Preeli smo: Spremite me, g. ured., sedaj po zanimivi stezi olupševalnega društva, ki pelje pred gozdno hišo navzgor. Pa pogledati ne smete nikamor na stran v gozd ali ob skale, ampak morate vedno zreti ob tla in sicer iz razloga, da se ne »nabodete«, ker tukaj ima mestna mladež, ki hodi v mestni gozd krast suhljad in posestnikom sadje, svoje stranišče. Prejšnje čase je bil vedno kdo postavljen za vzdrževanje te poti, sedaj, v Jugoslaviji, kaj takega ni treba — kdor gre na sprehod, naj se sam varuje! — mestna uprava ni za to tu, da bi jim postavila gladke poti! Pač pa so njeni nameščenci zato tu, da vlačijo po tej poti s konji hode do ceste, pri čemur si je konj skoraj zlomil nogo! ter pri tem razbijejo vse mostove in mostiče. Da bi jih postavili v prejšnji, vsaj znosni stan, to jim še na um ne pride. »Komandanta« teh uslužbencev bi morali prav lepo prositi, da naredijo škodo popravi, pa še se vam prav »olikano« odreže! Stopnic po tej stezi vobče več ne vidite, akoravno je strma ko streha, ker jih je izruvalo hločje in so jih odnesli mestni pobalini, da si z njimi doma kurijo. Še malo navkreber in pridete mimo dveh mestnih razvalin, ki delate konkurenco »staremu gradu«. Potem še le, ko pridete iz »mestnega območja«, dospete zopet na pot, ki je kolikor toliko v dobrem stanju, da si oddahnete in preiščljujete, kje pravzaprav tiči vzrok tem nedostatkom. — Ko ste se pa navžili svežega zraka in se podate po drugi stezi navzdol, pridete za gozdno hišo zopet do ceste ob Savinji in zgodi se vam, kakor meni danes: Pridem do konca moškega kopališča — in glej ga spaka! Meni nasproti stojijo tri dame in me vprašajo, zakaj da je tu cesta zaprta, ali se ne sme dalje naprej? Začuden pogledam pred-se in vidim, da so ti krasni celjski pobalini potegnili že zadnjič omenjeno žično vrv od splava čez ograjo ter jo privezali čez cesto na drugo stran v hosti za bukovo drevo, tako, da je bilo nemogoče pot nadaljevati. Kratkotako sem stopil k bukvi ter žico odvezal in vrgel nazaj po obrežju proti splavu. Dame so godrnjale nekaj o nevljudnosti in pobalinstvu, ki vlada v Celju! Lepo, sem si mislil, ko bi vam človek povedal še vse drugo, kar se v našem lepem mestu dogaja! — Morda pa Vi, g. urednik, sami na pristojnem mestu nekoliko podregate, da se taki nedostatkji odpravijo in se da tudi naši najbližji okolici lice, kakoršno se za celjsko mesto spodobi! Saj še imamo varnostne organe in delavcev za popravo mest. občini bržčas tudi ne manjka, samo dobre volje je treba! — Liščan.

Olepečevalno društvo v Celju priredi dne 4. in 5. septembra t. l. cvetlični dan in vrtno veselico v mestnem vrtu. Podrobni spored se bo naznanil pozneje. Zaenkrat prosimo, da se ceni. društva na to prireditve ozirajo ter svoje prireditve na ta dva dni ne določajo, da bo uspeh čim boljše.

Opozarjamo občinstvo na izjavo g. Tončka Rebeke v oglasnem delu, pa tudi na to, da se bo proti vsakomur, o katerem se bo izvedelo, da razširja podobne vesti, primerno postopalo.

Turistika in šport.

Plavalna tekma. Veselični odsek za prireditve veselice pri »Grenadirju« ima svojo prvo sejo v torek, dne 17. tm. ob 11. uri dop. v knjižnični sobi celjske Citalnice. Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Športni klub.

Jesenska sezona na Bledu ob jezeru (Slovenija). Iz Bleda nam poročajo, da se trudijo vsa podjetja, posebno pa povsem prenovljeno, letos zopet otvorjeno **Solnčno zdravilišče »Rikli«** in popolnoma preurejeni **»Hotel Toplice«**, da bi nudili vsem obiskovalcem našega najlepšega letovišča in zdravilišča kolikor mogoče prijetno jesensko sezono. Radi svojega poznano milega podnebja, ki dopušča do pozne jeseni kopanje v jezeru, se pripravijo Bled bolnim, rekonvalescentom, miru in oddiha potrebnim, ter tudi zdravim pred vsemi zdravilišči za jesensko sezono. Najmoderneje urejeno solnčno zdravilišče Rikli, ki ga vodi kot zdravnik dr. Nikola B. Novakovič in medicinski svetnik dr. Eder, ostane odprto do pozne jeseni. V hotelu »Toplice«, katerega krasno ležeča veranda in kavarna ste znani, se bo dobival penziji od 1. septembra dalje čez vso zimo. Posrečilo se je tudi pridobiti letoviščno godbo do konca septembra. Veselo dejstvo je pa

tudi, da so začele padati cene živilom in da bodo mogla vsa podjetja cene za jesensko sezono zelo znižati. Zato se pričakuje, da bo prinesla nastopajoča jesenska sezona možnost tudi širšim slojem, da si poiščejo na Bledu oddiha in razvedrila.

Sokolstvo.

I. pokrajinski zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru. Bratje in sestre, ki se udeležite zleta v Mariboru se naj takoj javijo pri svojih društvih. Vozne cene v Maribor so polovične in dobi vsak udeležnik pri svojem društvu predpisano legitimacijo. — **Zupe,** ki niso še dobile zadostno število zletnih legitimacij, naj jih naroče takoj pri Sokolskem Savezu. — **Zletni plakati** za vsa društva so bili razposlani župam. Društvo, ki še ni dobilo plakatov, jih naj zahteva pri pristojni župi — **Narodne noše.** Vse sestre, ki se udeležite zleta v Mariboru, naj pohite tja v narodnih nošah. Pripravljajte skupine narodnih noš iz posameznih pokrajin. — **Mariborski zlet** je naša prva večja prireditve po vojni. Dolžnost vseh bratov in sester je, da se udeležite zleta v kar največjem številu. Kdor ima kraj, pa se ne more udeležiti zleta iz važnih razlogov, naj posodi kraj drugemu bratu. — **Bratje,** ki pa kroja sploh ne morejo dobiti, naj se udeležite zleta v civilu. Pomanjkanje krojev ne sme biti vzrok, da bi se zleta ne udeležili. Priprave za zlet so zelo velike. Iz vseh krajev naše države je prijavljeno zelo veliko število Sokolstva, dasi je to samo pokrajinski zlet, zato pa je večja dolžnost bližnjih žup, da se udeležite zleta v kar največjem številu. V Mariboru bodo vozili posebni vlaki, katerih odhod bo pravočasno javljen. — **Dolžnost slehernega je,** da stori, kar je v njegovi moči.

Gornjigrad. Dne 7. tm. se je vršilo v gostilni Mikuševi zborovanje za ustanovitev »Sokola«, ki je bilo nepričakovano mnogobrojno obiskano. Izvolil se je sledeči odbor: starosta Fr. Podbreznik, podstarosta Fr. Tiller, načelnik Fr. Božič, tajnica Tončka Fišer, blagajnik Jos. Prisljan, odborniki: I. Reiter, Rafko Pečnik in Jože Matek, odbornice: Pepca Kolenc in Pepca Perne. Pregledovalca računov sta: Franc Krajnc-Gržonov in Tončka Vezočnik. Sokol se je mislil ustanoviti že leta 1912, vendar so bile razne zapreke za izvršitev. Pričakovati je, da se bode mladi »Sokol« krepko razvijal. Tudi s telovadbo se je že pričelo ter telovadi 20 Sokolic in 18 Sokolov. Krepko naprej! Zdravo!

DNEVNE NOVICE

Odlikovanja ob priliki regentovega obiska objavljajo zadnje »Službene Novice«: red Sv. Save I. stop.: dr. Kukovec, dr. Brejč, dr. Jeglič, dr. Korošec; red Sv. Save III. stop.: dr. Jos. Plemelj; red Karagorgjevičeve zvezde IV. vrste: dr. V. Murnik, Stane Vidmar, dr. Ivan Oražen (Sokol); red Sv. Save IV. stop.: dr. Al. Gustin, prof. Iv. Vurnik, Jos. Pirč; red Sv. Save V. stop.: Pavel Keržan, Jos. Hvalec.

Razstava planinskih slik. Slovensko planinsko društvo javlja, da priredi jeseni ali pa tudi še le v prvih mesecih novega leta razstavo planinskih slik, na kar že danes opozarja vse zainteresente, slikarje in fotografe ter jih vabi, da prijavijo svojo udeležbo v svrhu eventualnih dogovorov.

Tobačna tražika v Lokah pri Trbovljah št. 96 je razpisana potom javnega natečaja do 10. septembra 1920. Enoletni kosmati dobiček je znašal 18.043 K. — Položiti se mora, predno se ponudba izroči, 1800 K jamščine.

Električno železnico čez Slovenske Gorice (Maribor—Križevce—Prekmurje) so na nekem zborovanju zainteresentov malonedeljske župnije sklenili zahtevati. Obenem so zahtevali tudi dobavo elektrike iz Fale.

Spominsko knigo — ukradli so Italijani iz Aljaževe kočice na Triglavu. Gotovo je to »hrabra« italijanska armada uvrstila med svoj »vojni plen«.

Še en nov list. Pod imenom »Uradnik« je začelo izhajati glasilo društva zasebnega uradništva za Slovenijo kot mesečnik.

Vsem, ki so se prijavili za sprejem slovenske dece z Dunaja, sporočimo, da smo naznanili »Jugoslovanskemu pripomočnemu društvu na Dunaju, naj ne pošilja dece v Slovenijo, ker se je priglasilo

za sprejem le 50 rodbin, a otrok bi morali porazmestiti 172. — Poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani, oddelek za zaščito dece in mladine. (Neverjeten škandal je mlačnost in pomanjkanje človekoljubja med našim narodom. Op. ur.)

Stajerska deželna vlada je izdala na prebivalstvo ob meji, kjer bo poslovala obmejna komisija, oklic, v katerem izjavlja, da avstrijska državna vlada v interesu svobodnega izražanja mnenja pred obmejno komisijo želi, da se prebivalstvo izraža svobodno in neovirano. Vlada zagotavlja za vsa izražanja svobodnega mnenja popolno nezakaznost. V obmejni komisiji so podali tudi zastopniki naše države slično izjavo.

Le upogibajmo tilnik! »Agenzia Stefani« prinaša iz Ljubljane vest, da je naša vlada pri italijanski delegaciji službeno izrazila obžalovanje zaradi uničenja fotografij italijanskega kralja in kraljice pred nekaj dnevi v nekem kraju. Vest je izerala med našim narodom na Reki in Sušaku razburjenje, ker še nismo čuli, da bi italijanska vlada bila izrekla obžalovanje zaradi uničenja regentovih slik na Reki s strani laških oficirjev.

Dopisi.

Trbovlje. Tu razsaja legar. Izolirnica je prenapolnjena. Dan na dan vozijo mrličice na pokopališče, ker je preslabo skrbnjeno za omejitve bolezni.

Sv. Lovrenc pod Prožinom. K članku »Sv. Lovrenc pod Prožinom« v »Novi Dobi« od dne 5. tm. se pripominj, da nasprotovanja igri v prid »Jugoslovanski Matici« ni zakrivil g. V. Lednik, načelnik teharskega »Orla« — temveč g. A. Gaššek, načelnik naraščajata teharskega »Orla« — ki se ga je v istem članku tudi mislilo. — S. V.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Obrtna razstava Hrvatskega Radiša v Zagrebu se otvori 18. avgusta in traja do 3. septembra t. l. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani izposloval je pri obratnem ravnateljstvu južne železnice legitimacije za enkratno polovično vožnjo III. razreda osebnega vlaka od poljubne postaje južne železnice v Zagreb in nazaj. Obrtniki, obrtna društva in zveze, ki se hočejo udeležiti te razstave, naj se obrnejo takoj na Urad za pospeševanje obrti, ki izdaja te legitimacije. Železi je, da se obrtniki udeležite te razstave v obilnem številu.

Mizarsko orodje. Urad za pospeševanje obrti je prejel iz Dunaja nekaj komplet garnitur mizarskega orodja, katere bo porazdelil med obrtnike. Interesenti, ki žele prejeti celo garnituro, naj takoj zaprosijo pisмено ali ustmeno pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22, od 8. do 12. ure dop. Priglasiti se je treba najkasneje do 25. tm. Na poznejše priglasitve se ne bo mogoče več ozirati.

Dobava kopit. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani izposloval je pri tur kopit. Interesenti-obrtniki naj priglasijo svoje potrebe najkasneje do 25. t. m. pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22, od 8. do 12. ure dop. Na poznejše priglasitve se ne bo mogoče več ozirati.

Razstava hrvatskega radiša, za katero se vrše v Zagrebu velike priprave, nudila bo velike zanimivosti. Posebno veliko zanimanje obstoja za oddelek narodnih noš. Že na razstavi lanskega leta presenetilo je obiskovalce bogastvo srbskih in hrvatskih narodnih noš. Letošnja zbirka bo ono lanskega leta še znatno nadkrilovala. Slovenske pokrajine se udeležite razstave le z izdelki domače obrti, ki bodo razstavljeni v sobi: »Slovenska domača obrt«. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani izdaja udeležnikom izkaznice, ki upravičujejo do polovične vožnje na južni železnici. Razstava se otvori 18. tm.

Nova tarifa za izvozno carino. Na podlagi brzoglavne naredbe generalne direkcije carinske uprave so carinski uradi počenši z večerajšnjim dnem začeli odpremljati izvozno blago na podlagi nove izvozno-carinske tarife, ki jo je izdalo ministrstvo trgovine in industrije dne 28. julija 1920, št. IV. 8148 in je bila objavljena v »Službenih Novinah« št. 165. Železi bi bilo, da izide slovenska uradna prestava skoro v »Uradnem listu«.

Železo. Prvovrstno železo lahko naročimo po ugodni ceni v poljubnih množinah. Da poznamo potrebo železa, prosimo takojšnjih poročil, koliko bi se ga trebalo za posamezne okraje ali za druge in kake vrste. Jednako želimo poročil glede barv. — Iz naše zaloge se dobi še sedaj fini in gorljivi špirit, mizarski klej in svinčena gledica (Bleiglätte) po ugodnih cenah. Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Kreditne informacije o tvrdkah na Poljskem daje glasom poročila poljskega poslaništva v Beogradu informacijska pisarna »Confidentia« v Varšavi, ulica Zkolna 10.

Delavska borza. Kakor smo že poročali, je češkoslovaško poslaništvo na Dunaju osnovalo poseben oddelek pod imenom »Delavska borza«. Interesenti, ki se zanimajo za češke delavce vseh strok, se lahko obrnejo na omenjeno borzo potom našega generalnega konzulata na Dunaju.

Drugi trgovski in industrijski semenj v Bruslju bo v času od 3. do 21. aprila 1921. Predmetno obvestilo je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

RAZNE VESTI.

Železniška nesreča se je zgodila pred nekaj dnevi pri Vidmu na Laškem. Iz Trsta prihajajoči brzovlak je skočil s tira. Trije vagoni so se zvalili preko železniškega nasipa in se razbili. Do 10. t. m. so potegnili izpod njih 6 mrtvih in 18 ranjenih.

Boji z roparji v Macedoniji. Oddelek za javno varnost v ministrstvu notranjih del priobčuje: Dne 29. p. m. je več kot 100 dobro oboroženih roparjev iz kacenškega okrožja napadlo selo Ljubinja, ki leži na severni strani Šare planine. Poskušali so odpeljati živino. Domači prebivalci so se jim postavili v bran, ojačeni z orožniki po dvehurnem boju porazili roparje in otepli živino. Nato je bil v tem kraju mir. Na begu preko Šare planine so roparji napadli selo Kodeš in ugrabili 400 ovac. Orožniki in prebivalci so vdrli za njimi ter jim pobrali živino. Kasneje so roparji napadli vas Brod ter ugrabili Jalj Osmanoviču nlegovaga simka in mnogo živine. Prebivalci pa so jim kmalu vse pobrali nazaj. Nato so vdrli za njimi orožniki, ki so jih razpršili, a prebivalstvo preži na roparje, da jim zada zadnji odločilni udarec. Prebivalci in orožniki nimajo izgub.

Zadnja poročila.

Kriza. Zagreb, 14. avg. »Obzor« prinaša vest, da položaj krize sedaj, ko je dospela na mrtvo točko, ni težavnejši, kakor je bil doslej. Iz Beograda je dospelo v Zagreb zastopništvo hrvatske zajednice. Vršila se bo konferenca zastopnikov, nakar bo sprejet sporazum.

Dr. Korošec hoče podpisati sporazum.

Beograd, 14. avg. Jugoslovanski klub je baje naznanil ministrskemu predsedniku, da je pripravljen podpisati zapisnik sporazuma po svojem zastopniku ministru dr. Korošču, kakor hitro bo storil Narodni klub svoj sklep. Narodni klub se pa protivi povišanju železničnega tarifa za 300 odstotkov.

Dr. Beneš v Beogradu.

Beograd, 14. avg. Danes ob 15.31 dospel je v Beograd zunanji minister Češkoslovaške dr. Beneš v spremstvu min. svetnika Tripla in osebnega tajnika Fajna. Na kolodvoru je pozdravilo istega razun poslanika Kaline tudi osobe poslaništva, za našo vlado pa minister Momčilo Ninčič, Popovič, naš poslanik v Pragi Hribar, dr. Kojič in Rašič.

Socijalno-demokratski dan »Svobode«.

Ljubljana, 15. avg. Danes so imele socijalne in kulturne organizacije v Sloveniji, ki so udružene v soc. dem. »Svobodi«, svoj slavnostni dan. Udeleženci so dospeli iz raznih krajev Slovenije. Dopoldan so bila zborovanja socijalnih, kulturnih in omladinskih organizacij v Unionu, potem se je vršil pohod po mestu z godbo in ruščimi zastavami. Popoldan je bila veselica v Vevčah.

Nemiri v Podgorici. Skadar, 15. avgusta. Vesti iz Podgorice pravijo, da so tam izbruhnili nemiri. Dne 10. tm. so Albanci napre-

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje** Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) 401 156-43

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež Celje

Narodni dom 447 156-42

Trgovina z lesom in drvini na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

dovali proti Promisatu. Srbska artilerija je pričela delovati. V Skadru je mir, vendar vlada še ni dovolila odpreti prodajalnic po mestu.

Junaki od Kobarida.

Bakar, 14. avg. Dne 12. tm. je na Sušaku praznovala brigada Lombardi obletnico neke zmage, za katero pa nihče na celem svetu ne ve. Med drugimi govorniki je govoril tudi general Baccini ter med govorom izjavil, da je gledal vojake te brigade, ko so kopali jarke ob pozicijah, ki drže na Sušaku, ter da je slišal vsa ona nema vprašanja: „Oče, ali so ti jarki pripravljene za napad, ali v obrambo?“ in da odgovarja na to, da so pripravljene za oboje. To izjavo so bajke vojaki vzeli z navdušenjem na znanje, celi govor je naredil „izvanreden“ utis.

Kolera v Baranji.

Osijek, 14. avg. V Petrovem selu v Baranji se je pojavilo več slučajev kolere. Obolelo je šest oseb, ena je umrla.

Ustavljeni francoski vojaški transporti.

Ratibor, 14. avg. Tukaj je delavstvo glavne železniške delavnice ustavilo transport francoskih čet, ki so bile namenjene v pomoč Poljski proti Rusiji. Kakor doznava „Oberschlesischer Anzeiger“, se je delavstvu posrečilo doseči, da se je postavil transport na stranski tir, kjer ga stražijo delavci. Tudi na treh drugih postajah so ustavili take transporte. Delavstvo zahteva, da se na vseh gornješlezjskih progah ustavi premikanje transportov s četami, ki so namenjene v pomoč Poljski proti rudeči armadi Ruske.

Nabava ozkotirnih železnic.

Beograd, 14. avgusta. (Uradno) Ker smo točno plačali naročene avtomobile in ozkotirne železnične vozove pri berlinskem društvu za ozkotirne železnice, je to društvo otvorilo za nas kredit do 1 milijona mark. V razgovoru z našim odposlancem g. Vintrovičem je dejal ravnatelj berlinskega društva, Fürstenberg, da nam bo društvo šlo na roko, tudi, ako se bo šlo za višje kredite, ker Nemčija zeli dobrih gospodarskih stikov z našo državo, ki ima korektno odnošaje v svojih finančah.

Odziv atentata na Venizelosa.

Rim, 15. avg. Iz Aten poročajo: Pri izgrelih, do katerih je prišlo vsled atentata na Venizelosa, prišla je razburjena množica pred stanovanje bivšega ministrskega predsednika Skulodisa. Pri tej priliki je množica navlila na stanovanje Skulodisa ter zažgala vse pohištvo. Nekateri voditelji epozicije so zaprli, ker se jih dolži, da so v zvezi z atentatom. Poslanec Dragonis, ki je skušal zbežati, je bil ustreljen.

Izjava.

Vsem znancem in znankam, prijateljem in prijateljicam naznanjam, da so vesti, katere se širijo po Celju o meni, neresnične. Godi se mi nasprotno vestem dobro, in se kot vojak v srbskem delu naše kraljevine izvrstno počutim.

Pozivljam vsakogar, koji bi zvedel za raznašalca teh vesti, da ga takoj naznani kompetentni oblasti, katera mu bo gotovo dala zaslužen lekcijo. Negotin-Krajina, 10. avgusta 1920.

Rebek Tonče

9 puk 3 bat. l. četa. 1114

Gostilno v Narodnem domu v Celju

1082-5 priporoča slavnemu občinstvu najtopleje in si bova prizadevala, da bo vsakdo dobro postrežen z najboljšim pristnim vinom, vedno svežim pivom in okusno prirejenimi gorkimi ali mrzlimi jedili. Na razpolago so vsi slov. časopisi, igralne karte, šah-igra in izvrstna kava. Za seje in zborovanja so lokali zelo pripravljeni. Se priporočata

Karol in Pepca Perc.

Manufakturna in modna trgovina

Karol Pajk 1101 3-2
Celje Kralja Petra cesta Celje

dobi veliko množino raznega inozemskega blaga po najnižjih novih cenah.

V zalogi vse krojaške in šiviljske potrebščine.

Oglejte si zalogo! Oglejte si zalogo!

Namizne jabolke, pristen jabolčnik, tesan stavbeni les in hrastove hlode, kakor tudi najboljšo mineralno slatino „Kraljev vrec“ dobavlja oskrbništvu Rostrivnica, pošta Podplaf. 1115 1

Prodajni mlin. 1113 1

Gaberje 87.

Lepa kmetska hiša

z lepim hlevom in sadnim vrtom v gorski vasi na Štajerskem eno uro od večjega trga se prodaja. 1109 1

20 let stara deklica, zmožna šivanja, želi dobiti posla čez dan v hišah. Dobro došla tudi popravila starih oblek ter perila. Cenj. ponudbe na upravn. pod „Šivilja“. 2-1

Gospodična išče snažno sobo event. s hrano s 1. sept. Ponudbe pod „Solidna“ na upravništvu. 1112 3-1

Iščem deklico

od 17-20 let staro k 6-letnemu fantku, ki mora tudi vse hišno delo opravljati. Če mogoče tudi nemškega jezika zmožna. **Remic Ig.** Zdraviliška kavarna, Rogaška Slatina. 1110 1

F. Koštomaj brivec, Celje

Prešernova ulica. — Postrežba izvrstna. Za abonente ceneje. 782 25-23

Prva južnoštaj. vinarska zadruga

Celje, Cankarjeva cesta priporoča svoja najboljša domača štajerska pristna vina na debelo in v buteljkah.

672 26-10

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2. Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila izvršuje točno in ceno. Točas v zalogi morská 502 trava, afrik in žima za modroce. 50-17

Razširjajte „Novo Dobo,“!

Mastin.

Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmla pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietetično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 30:50 poštnine pristo na dom. **Mazilo zoper garje** (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živini garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Ne smrdi, ne maže perila. 1 lonček 12:50 K. Lekarna **Trnkoci** v Ljubljani. Kranjsko, zraven rotovža. 57 24-20

Miši, podgane, ste-nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, ščurke 10 K, posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stenice 10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. Janker, Zagreb 37, Peirinska ulica 3. 465 1-6

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi: **Marija Baumgartner**

287 156-132 **Gospokova ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Kupim

1070-5 po najvišji dnevni ceni:

kumno, suhe gobe, laneno seme, vinski kamen ter sploh deželne pridelke **Janko Šoster Celje,** Matija-Gubčeva ulica.

Dobro izurjena **KUHARICA in SOBARICA** se pod ugodnimi pogoji sprejmeta s 1. septembrom pri **Ivan Kos-u,** Narodna kavarna v Celju. Predstaviti se je treba v prvem nadstropju (v pisarni). 1102 2-2

Oskrbnico

pošteno in zanesljivo, katera zna kuhati ter nekoliko poljska dela opravljati, se takoj sprejme proti dobremu plačilu. Naslov se izve v upravništvu „Nove Dobe“ 1004 3-2

Iščete se v najem prostor za sodavičarsko delavnico

event. s hlevom (štalo), tudi lahko s stanovanjem ozir. se kupi. Lastnik delavnice je tudi lahko družabnik. Ponudbe na upravništvu Nove Dobe. 1091 10-3

Pozor! 100-69 Pozor! Vinogradniki in vinožrčci!

V zalogi se nahaja **železni lak** za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobarvati, naročite pri tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje.

Ivan Jazbec

tapetnik. Gaberje stranska cesta od Kino. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dobra dela. Postrežba točna. — Večkrat tapetniška mobilija v zalogi. 1057 10-6

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ant. Joža nassl. **Franjo Dolžan** Celje 26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega vola“ 55 Prevzema vsa v stroko spadajoča dela, izvršuje točno in solidno.